

SURINAAMSCH

COURANT

Van Zondag den

17^{den} Januarij.

S U R I N A M E.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 13den dezer, het Schip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. KLINT, van Amsterdam.

Den 14den, het Schip *Ipenrode*, Kapt. M. CHARLAE, van Amsterdam; Passagiers: H. Roquette, en J. A. van Hasselt.

UITGEZEILD.

Den 14den, Z. M. Brik van Oorlog, de *Panther*, Kommand. Kapt. Luit. D. Buis, naar Curaçao.

UITGEKLAARD.

Den 15den, het Schip *de Prins der Nederlanden*, Kapt. J. HILLEBRANDS, naar Amsterdam; lading: 321 vaten Suiker, en 50 balen schone Katoen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL den 8sten November. De heer *Kessels*, eigenaar van den vermaarden walvisch van Ostende, heeft te Parijs, waar hij zich tegenwoordig bevindt, het vleijendst onthaal ondervonden. Van Z. K. II. de hertog van Orleans heeft hij een geschenk ontvangen, en Z. M. de Koning van Frankrijk heeft hem dezer dagen tot ridder van het legioen van eer benoemd.

SGRAVENHAGE, den 10den. Men verzekert, dat het ontwerp van wet op het openbaar onderwijs, zoodanig als dit laatstelijk vervaardigd is, door den raad van ministers is onderzocht en goedgekeurd, en dat hetzelfde thans zich bij den Raad van State bevindt. Men wil, dat bij hetzelfde volkomen vrijheid van onderwijs vergund wordt, met zekere uitzondering in het lager onderwijs, aangaande hetwelk zou bepaald zijn, dat, gedurende de eerstkomende tien jaren, zij, die wenschen onderwijs te geven, verplicht zullen wezen, bewijzen van bekwaamheid in te leveren. Vermoedelijk zal deze wet bij de Staten-Generaal tot belangrijke debatten aanleiding geven, daar de meeste zuidelijke afgevaardigden sterk voor de volkomene vrijheid in het openbaar onderwijs schijnen te zijn, en het grootste getal der noordelijke, daarentegen, zeer schijnt gehecht te zijn aan het stelsel van bepaalde vrijheid, waarvan de ondervindng hun de nuttigheid heeft doen zien.

(Arnh. Courant.)

Den 17 November. De laatst ingezondene petitie uit Mons, wegens de verzoekschriften, is in het fransch gesteld, en luidt hoofdzakelijk aldus: „De ondergeteekende, petitie, petitionerende, neemt de vrijheid U. E. M. heeren te verzoeken, dat zij moge dienen, om alle hare broertjes en zusjes in brand te steken; — en wat aangaat hare ouders, repetitionerende, zoo zult gijlieden wel doen van dezelve naar het gekkenhuis te zenden; — waarmede gijlieden regt zult uitoefenen, en het verstandig publick eene groote dienst bewijzen.”

Ofschoon het onbehoorlijk mag voorkomen, dergelijke stukken aan de Staten-generaal te zenden, neemt dit niet weg, dat de zucht tot petitionneren, in sommige zuidelijke provincien des Rijks, ook eene zeer belagchelike zijde heeft. Zoo het niet aan dagbladen ontbreekt, welke het teekenen van verzoekschriften als een voorbeeld van vaderlandsliefde willen doen voorkomen, vindt men ook andere, welke de kunstenaars, die daar bij gebruikt worden, in een helder daglicht stellen, en die aanwijzen, hoe eenige weinige lieden, die wel weten, wat zij begeeren, dan eens hoog bejaarde personen, vrouwen en kinderen weten te bewegen, om hunne namen op een blad papier te plaatsen, dan eens vrij-gelag in de herberg zetten voor elk en een iegelijk, die eene petitie wil teekenen, of wel, op andere wij-

zen misbruik makende van hunnen invloed op de onkundige menigte, dezelve overhalen, om, zonder dat het tijd, moeite of geld kost, of zonder dat het tot iets verbindt, geschriften te onderteekenen, die zij niet heeft gelezen, en welker inhoud zij ook kwalijk zoude verstaan.

Inmiddels gaat de partij al gaande weg eene trede verder, en vindt men in een der vlaamsche bladen van Brugge eene proclamatie aan de Nederlanders, om van het wapen der verzoekschriften gebruik te maken, ten einde ook te ijveren voor de volledige vrijheid van den kloosterlijken staat, als het noodwendig gevolg van de algeheele vrijheid van godsdienst.

LUIK den 16 November. De wijding van den heer van *Bommel*, als bisschop van Luik, heeft gisteren in de St. Paulskerk alhier, met de gevorderde plegtigheden, plaats gehad. De wijding is verrigt door den bisschop van Namen, ondersteund door dien van Doornik en den vicaris-generaal *Barrett*. Onder de aanwezigen bevond zich de heer baron van *Wijkersloot*, hoogleeraar aan het seminarium te Warmond, en verscheidene personen, behoorende tot het geslacht van den nieuwen bisschop. De heeren gouverneurs van Luik en van Limburg hebben de plegtigheid mede bijgewoond, en alles is in de beste orde afgelopen.

(Haarl. Courant.)

UTRECHT den 14 November. De Javasche dagbladen van den 25 Julij melden, dat de Nederlandsche troepen, onder bevel van de oversten *Ledel*, *Bauer* en *Ten Have*, vele voordeelen op den vijand *Diepo Negoro* hebben behaald. Den 26 Junij hadden zij hem bij Kadilangoe, in de Bagelleen, tusschen de zee en een moeras gebragt en eene belangrijke overwinning behaald. Ook andere korpsen van *Diepo Negoro* waren geslagen en verstrooid; eenige hoofden hadden de zijde van *Diepo* verlaten en zich onderworpen. Deze, van alle kanten benard, zoude, zoo men hoopte, een oorlog moede worden, waarbij hij niets won en zijne landslieden in ellende stortte. Het Nederlandsch leger op Java had een gevoelig verlies geleden door den dood van den generaal *Bischoff*, op den 7 Julij te Batavia overleden, welke uit Nederland was gekomen als bevelhebber over het geheele leger in Nederlandsch Indië.

(Arnh. Courant.)

F R A N K R I J K.

PARIS den 30 October. De heer *de Pradt* vervolgt zijne bespiegelingen over den jongsten vrede tusschen Rusland en de Verhevene Porte. Naar zijn oordeel zoude *Peter* in de tegenwoordige dagen niet gearzeld hebben, om den zetel van zijn Rijk naar Konstantinopel over te brengen, en zal deze gebeurtenis, in weerwil der staatkunde, door den drang der tijden, eenmaal plaats hebben. maar is de tegenwoordige vrede daar om als van het hoogst belang te rekenen, om dat bij denzelven de Verhevene Porte tot den toestand van eene lijdelijke mogendheid is terug gebragt; — de Dardanellen voor den handel van alle natien zijn geopend, en even daar door Konstantinopel in eene vrijhaven is herschapen geworden. — Uit dezen keer van zaken meent hij de belangrijkste voordeelen voor de beschaving in 't algemeen te mogen voorspellen. „Met het openen van de Dardanellen” zegt hij „heeft Rusland den weg gebaad tot de beschaving dier oorden; want het heeft den handel in dezelve geopend, en de handel leeft niet, dan door de beschaving. Deze is het, aan welke bij het verdrag het minst is gedacht, en welke het meest daarbij winnen zal; — want het is een voortreffelijk kenmerk der beschaving, dat zij nimmer ontvangt, dan om terug te geven, en dat zij de ondank-

baarheid niet kent. Met het openen van de Dardanellen heeft het menschelijk geslacht eene hoog belangrijke aanwinst gedaan. — Van tijd tot tijd gunt ons de Voorzienigheid dergelijke weldaden, aan welke alle de overige verbonden zijn. Zulk een invloed had de ontdekking van America en van Indie; dergelijke gevolgen zal de geopende scheepvaart naar het Oosten van Azie door de land-engte van Panama eenmaal hebben.”

(Haarl. Courant.)

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT den 28 October Den 12den dezer is in Rome weder een vonnis bekend gemaakt van eene regtbank, die in 't bijzonder opgericht is, om eenige lieden te regt te stellen, welke beschuldigd werden van deel te hebben genomen aan een geheim gezelschap en wel bijzonder aan eene vendita van *Carbonari*. Het hoofd der beschuldigten is zekere priester, *Picilli* genaamd. De regtbank heeft bestaan uit drie kardinalen en twee advocaten. Bij het vonnis wordt, als uitgemaakt gesteld, dat het oogmerk der *Carbonari* bestaat in het omverre werpen van troon en altaar; dat *Picilli* nog in 1828 binnen Rome, in eene zoodanige vendita heeft voorgezeten en aan onderscheidene personen den mees-tergraad heeft verleend. — *Picilli* is ter dood veroordeeld, maar heeft van den Paus lijfs genade erlangd, onder bepaling, dat hij zijn leven lang gedurende in een kasteel zal worden opgesloten. De overige aangeklaagden zijn tot eene min of meer langdurige gevangenis verwezen, en elf personen ontslagen.

— Ons dagblad deelt heden uit Mentz de navolgende bepalingen mede van het ontwerp van een reglement op de Rijnvaart: „Ter beantwoording aan de bovenstaande voordeelige bepalingen, verbinden zich de regeringen der oever-staten, om, ten gunste van de nederlandse schepen, de reeds bij de Weener congres-akte voor den geheelen loop des Rijns bepaalde bevrijding van de doorvoer-regten uit te strekken tot andere wateren, kanalen enz., die de genoemde oever-staten doorsnijden. — De regeringen der andere oever-staten verbinden zich verder, om ieder eene of meer aan den oever des Rijns gelegen steden tot vrijhavens voor den Rijn-handel te verklaren, en wel de pruisische regering de steden Keulen en Dusseldorp, onder bereid-verklaring, van in het vervolg het getal der pruisische vrijhavens nog te vermeerderen, wanneer de behoeften of de omstandigheden zulks mogten vorderen. De regeringen van Nassau, Hessen, Baden, Beieren en Frankrijk zullen zoo aan deze verplichting voldoen, dat de waren, die op nederlandse of op andere, aan onderdanen der oever-staten toebehoorende schepen geladen zijn, en uit het genoemde koninkrijk komen of daar heen bestemd zijn, voor langer of korter tijd opgeslagen en verder langs den Rijn of andere vaarwaters kunnen vervoerd worden, zonder aan eenige in- uit- of doorvoer-regten onderworpen te zijn.”

(Haarl. Courant.)

B E U R S - B E R I G T.

AMSTERDAM, den 17 November 1829. **KOFFIJ:** Er werden in de vorige week in veiling verkocht 333 b. hoog gele Java tot 30 a 35 cts. In alle andere soorten wordt niets van belang omgezet, zeer ordin. en ordin. Domingo kan men nog koopen tot 20 a 20½ in entr. (21 a 21½ cts. in cons.) en ordin. Cheribon tot 22 a 22½ cts. in cons. De markt blijft overigens nog altoos in dezelfde flauwe en lusteloze gesteldheid.

KATOEN: Er is niets van belang omgegaan, de prijzen souterneeren zich en

worden thans als volgt genoteerd. Surin. 40 a 43; Bahia 39 a 44; Georgia, Virginij en Carolina 32 a 39; Mobile, Alabama en Tenesse 31 a 38; Manille 38 a 42; Surat en Bombay 20 a 28; en Bengaalsche 23 a 28 cts.

RUWE SUIKER: De markt is nog altoos in eene flauwe gesteldheid en men kan niet dan bij geringe hoeveelheden verkoopen, waarbij alsdan de volgende prijzen besteed worden: Surin. f 21 a 35, blank Havanah f 46 a 67; blond dito f 34 a 44. (Alg. Handelsbl.)

ADVERTISSEMENTEN.

Secretarij van het Gemeente Bestuur.

Den 14^{den} Januarij 1830.

Ingevolge art. 2 van het Reglement der Schutterij, worden bij dezen, op daartoe bekomen autorisatie opgeroepen, alle Manspersonen, dewelke hun 16de jaar hebben bereikt en het 17de zijn ingetreden, als mede die, welke in den gepasseerden jare uit Europa en van elders in deze Stad zijn aangekomen, zoo ook de zulken van welke de redenen tot provisionele bevrijding van dienst, thans opgehouden hebben te bestaan, om te compareren aan de Hoofdwacht van voornoemde Schutterij op Maandag den 18^{den} Januarij, des morgens om 8 uren, ten einde volgens het voormelde Reglement, door eene Commissie uit den Krijgsraad bij de Schutterij te worden ingelijfd.

Zullende tegen de non comparanten worden geprocedeerd, conform art. 5, 72, 73, 74 en 124 van meergemeld Reglement.

En is voorts ter informatie van de Contribuanten der Burgor Krijgskas dienende, dat de Quotisatie Lijst over het loopende Jaar in gereedheid, en van heden tot ultimo dezer maand ten visie bij den Kapitein Kwartiermeester H. BENJAMINS, is liggende; kunnende de zoodanigen, welke vermeenen mogten te hoog te zijn getaxeerd, zich tot 31 Januarij bij besloten biljetten adresseren aan de Commissie van Doleantie, waarin bij Gouvernements Order dd. 7 Januarij No. 1 zijn benoemd:

Tot Voorzitter, den Raad van het Gemeente Bestuur O. EIJLERS, en tot Leiden, den Kapitein bij de Schutterij J. HELB, en de Heeren B. A. COHEN en H. P. VAN MARK.

Zullende de functien van Secretaris, bij dezelve Commissie, worden waargenomen door den Kapitein Kwartiermeester bij voornoemde Schutterij, H. BENJAMINS.

De President van het Gemeente Bestuur.
L. B. SLENGARDE.

Over een jaar en zes weken, zullen Kurators der Algemeene Wees- Desolate - en Onbeheerden Boedels Kamer dezer Kolonie, ingevolge daartoe bekomen autorisatie van den Commissie tot de zaken van opgemelde Kamer, de dato 6e. dezer, publiek doen verkoopen:

Drie- vier- en- twintigste aandeelen in de Plantaadje Lust en Rust, gelegen in deze Kolonie, aan de rivier Suriname, aan de linkerhand in het opvaren, tusschen de Plantaadjen Belwaarde en Dordrecht, groot 800 akkers; als mede

Drie- vier- en- twintigste aandeelen in de verlatene Plantaadje Parabo, gelegen alhier, aan de Paulus en Surnaus Kreeken, groot 1000 akkers.

Aankomende de Erven JOHANNA LAMBERTINA SCHERPING, weduwe wijlen O. W. VAN CRONSTEIN.

Paramaribo den 16e. Januarij 1830.

De Scriba der Commissie tot de zaken van voormeld Departement,
R. GOLLENSTEDE.

KURATORS DER ALGEMEENE WEES- DESOLATE EN ONBEHEERDE BOEDELKAMER, zullen op Maandag, den

25sten dezer, ter voorschreve Kamer, des namiddags ten vier uren, door de Vendu-mecsteresse de weduwe C. S. GOMPERTS, publiek doen verkoopen:

1°. Een Erf en de daarop staande Gebouwen, gelegen aan de hoek van de Prince en Grootte Dwars Straten, La. D. No. 847, aankomende den Boedel de vrije JAN CAROLUS van MEIJER.

2°. Een Erf en de daarop staande Gebouwen, gelegen aan de Keizer Straat, La. D. No. 222, aankomende den Boedel ISAIJ ABRAHAMS.

3°. Een Erf en de daarop staande Gebouwen, gelegen aan de Keizer Straat, La. D. No. 224, aankomende den absenteen JACOB ABRAHAMS.

Zullende de bewijzen van eigendom en de veil-conditiën, drie dagen vóór den verkoopdag, ter voorschreve Kamer ter visie liggen.

Paramaribo den 16 Januarij 1830.

C. A. FISCO, 2de Commies.

N. L. BRAAM Exploiteur bij den H. N. v. van Civile en Crimineele Justitie dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 22 Januarij 1830, s' morgens de klokke half negen uren, ter Kastelenije van het Hof van Civile en Crimineele Justitie bij Executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, gelegen aan de Watermolen Straat, La. D. No. 120, aankomende den Boedel wijlen JACOB ARON POLAK.

De Plantagie Johanneskoop, gelegen aan de rivier Saramacca, in het opvaren tusschen de Plantaadjen Lapoule en Monitor, aankomende J. H. HAGENS, Paramaribo den 14. Januarij 1830.

M. A. SALOMONS, zal de volgende M. Venduën houden van eenen Inboedel, ten Huize van E. J. VAN DEN BERGH; telkens des namiddags ten vier uren precies, als:

2de VENDU op Woensdag, den 20 Januarij c. k.

3de " op Woensdag, den 3 Februarij volgende en

4de " op Woensdag, den 17 Februarij volgende.

Alles naar de Cathalegne voor handen. Zullende de Gooderen van iedere VENDU, telkens twee dagen te voren, bezigtigd kunnen worden, van acht tot een uur voormiddags.

Paramaribo den 7 Januarij 1830.

De Ondergeteekende voornemens zijnde om in de maand April eerstkomende, de Kolonie te verlaten, noodigd mits deze, een ieder die openstaande zaken met hem heeft, ten vriendelijkste uit, zich tot de vereffening daarvan, te vervoegen ten zijne kantore, des voormiddags van acht tot elf uren.

Paramaribo den 6 Januarij 1830.

E. J. VAN DEN BERGH.

Aangebragt per de Hoop, en te bekomen bij den ondergeteekende: Engelsche Chaise Tuigen en Zweepen, Zadel en Toomen, fraaije witte en zwarte Kant en Merinos Shaalen, witte Kant voor Kleeden, effe- gestreepte- geruite- en gecouleurde Neteldocken, Kamerdoek, gecouleurde Doeken, Engelsche Naalden &c.; en in voorraad: alle soorten Engelsche Gereedschappen en Kopergoed, Vleesch en Spek, Ajuin, Zoete Olie, Kaarsen, Genever en Brandewijn, Maderawijn in ½ en ¼ pijpen en bij 't dozijn, Rode do. en wit Bier bij 't dozijn, kopie beslag en vloer Planken, wane do., bruin en groenhard Hout, en diverse andere goederen meer.

M. N. MONSANTO.

Den ondergeteekende presenteerd op favorabele conditiën te koop, deszelfs Huis en Erf, gelegen aan de Watermolen Straat, La. B. No. 4; zeer geschikt voor eenen Koopman.

Paramaribo den 16e. Januarij. 1830.

J. B E C K.

J. F. SCHEFFER is voornemens binnen korten tijd de Kolonie te verlaten.

Den ondergeteekenden heeft per Kapt. KLINT ontvangen, en biedt te koop aan: een partijtje Neger Buffels, waaronder groote geheel met baaij gevoerd, als mede uitgezocht Vleesch in ½ en ¼ tonnen.

En in voorraad: allerhande versche Provisiën, waaronder beste Boter in vatjes van 14 lb en Stoom Zalm in blik.

Voorts 100 ps. Greine, 1½/ds. deelen van 22 en 25-v. Rijnlandsch; alles tot zeer billijke prijzen.

H. P. VAN MARK.

Kapt. WOLTERUS GROEN voerende het Schip Concordia, zal primo Februarij c. k. zijne Brievenzak sluiten, en de reis naar Amsterdam aannemen.

J. BRONKHORST Jr. vertrekt.

Mengelwerk.

IETS OVER RUSLANDS BEVOLKING, enz.

De Londensche Literarj Gazette deelt, hettrekkelijk Ruslands strijdkrachten enz., de volgende notitiën mede, en merkt daarbij op, dat men die als naauwkeurig en echt kan aannemen:

Het Russische rijk overtreft, zoowel in grootte als bevolking, elken anderen staat van Europa. Het getal van de zoo zeer verschillende menschenrassen, die hetzelfde bewonen, beliep op het eind des vorigen jaars 62,592,000, welke aldus kunnen geëlassificeerd worden:

1.) Slavoniërs	54,000,000.
2.) Finnen	3,000,000.
3.) Tartaren	2,500,000.
4.) Kaukaziërs	1,010,000.
5.) Duitschers	500,000.
6.) Mongolen	320,000.
7.) Esquimaux	90,000.
8.) Samojeden	70,000.
9.) Mandchuren	65,000.
10.) Indianen	25,000.
11.) Kamschadalen	12,000.
12.) Onbek. van oorsprong	1,000,000.

Te zamen dus 62,592,000 ziel.

Opzigtelijk de geloofsbelijdenissen, waartoe deze ongelijkslachtige volkstammen behooren, kan men, volgens eene voor twee jaren gedane telling, de volgende sekten aannemen:

Grieken	46,300,000.	Lamaiten	210,000.
Katholijken	6,000,000.	Calvinisten	84,000.
Mahomedanen	3,300,000.	Armeniërs	79,000.
Lutheranen	2,000,000.	Hernhutters	10,000.
Schamanen	700,000.	Menoniten	6,000.
Joden	600,000.	Philippinen	3,000.

De bevolking van Europeisch-Rusland (Polen, dat in 1827 3,850,658 inwoners telde) niet medegerekend, bedroeg in dat jaar 44,603,600 zielen, hetgeen het dubbeld is van Groot-Brittannië's bevolking. In vergelijking van andere Europeesche landen is Rusland zeer schraal bewoond, en staat in digtheid van bevolking nog beneden Noorwegen en Zweden.

Uit een financieel oogpunt beschouwd, kunnen de volgende opgaven als algemeene resultaten voor het jaar 1827 worden aangenomen:

Inkomst. (Polen medeger.) 138,233,323 Roeb.
Uitgaven 135,484,990
Staatsschuld 300,000,000
De militaire magt is aldus zamengesteld: Infanterij: 23,800 man Gardes, en 204,600 man linietroepen. Kavallerij: 63,520 man geregelde en 24,000 man ongeëffende. Artillerij: 47,688 man met 360 veldstukken bij de rijdende artillerij en 732 bij die te voet. Dit is nogtans slechts de gesteldheid des legers in vredestand; in den oorlog wordt de armee, gelijk zulks ook gedurende den nu geëindigden krijg is geschied, bij Keizerlijke ukazen nog merklijk versterkt. De Poolse armee telt 50,000 man.

Met den aanvang van het jaar 1828 bestond de vloot uit 50 linieschepen, 35 fregatten en meer dan 100 andere zware vaartuigen, hoven en behalve de drijvende batterijen, kanonneerboten, galjoten, enz., die gezamenlijk door ruim 50,000 zeelieden bemand waren. De marine-inrigtingen zijn in de laatste tijden nog bevestigend vermeerderd geworden.

In het gansche rijk telt men 1840 groote en kleine steden, 1210 vestingen en 227,400 dorpen. Onder de eersten noemen wij Petersburg met 225,000 inwoners, Moskau met 260,000, Warschau met 126,443, Kiew met 40,000, Sandomir met 50,000, Odessa met 40,000, Riga met 47,000, Tula met 36,000, Kaluga met 25,000, Kazan met 50,000, Astrakan met 36,000 en Irkuzk met 30,000 inwoners.

(Oergenomen.)